

1. Ulkoministeriön lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland-nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Ulkoministeriö (UM) toteaa otsikkoasiasta (1) lausuntonaan seuraavaa:

1 §:n muutos: Ei huomioita. Kyse teknisluontoisesta muutoksesta.

11 § 1 mom. uusi 7-kohta: Esitykseen liittyvä muutosesitys Business Finland Oy:n tehtäviin lisättävästä uudesta kohdasta liittyen ulkomaisten osaajien maahanmuuton edistämiseen on kannatettava. Tällä muutoksella vain vahvistetaan nykytilanne Business Finlandin jo nyt hoitamalle tehtäväkentälle. Business Finlandiin on jo perustettu uusi ”Work in Finland” yksikkö, joka hoitaa Työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa Suomelle ja maamme elinkeinoelämälle jatkuvasti yhä tärkeämpää ulkomaisten osaajien ja muiden työntekijöiden maahantulon kehittämisen Talent Boost-ohjelmaa ja kokonaisuutta. Talent Boost ohjelman toimintakausi päättyy 31.3.2023.

Samalla UM haluaa kuitenkin alleviivata, että tässä tehtävässään BF:n uuden ko. yksikön tulee toimia hyvin tiiviissä yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa UM:n johtaman Finland Promotion Boardin ja UM:n maakuvayksikön kanssa, sillä uuden yksikön on tarkoitus olla osaltaan mukana ulkomaisille osaajille kohdistetussa maakuvaviestinnässä, markkinoinnissa ja kampanjoissa. Uuden BF:n ”Work in Finland” yksikön tulee toimia tiiviissä yhteistyössä niin ikään myös UM:n maahantuloasioita hoitavan Kansalaispalveluosaston kanssa ja UM:n edustustojen sekä edustustoja ohjaavien UM-alueosastojen kanssa niissä eri asemamaissa, joihin ko. toiminta kohdistuu, jos ja kun yksikön on myös tarkoitus kehittää pitkäjänteisiä kumppanuuksia eri lähtömaissa.

11 § uusi 2 momentti: Ei huomioita.

11 § uusi 3 momentti: On tärkeää, että BF rahoituskeskuksen ja BF yhtiön välillä tiedon tulee kulkea vientirytykselle molemmissa toimijoissa yritysten vientityön tueksi annettavasta ns. sparrauksesta. Yrityksille vientiin liittyvä, BF yhtiön yrityksille antama yleinen kokonaisvaltainen vientineuvonta ja sparraus ovat keskeisen tärkeitä prosessissa, jossa suomalaisyrityksiä kasvatetaan ja opastetaan vientiin, jotta maahamme kehittyisi uusia vientirytyksiä.

Uusi 11a §: Yhtiön kansainvälisiin edustamistehtäviin liittyen on pidettävä tarkoin mielessä valtionhallinnon muu edustamiseen liittyvä lainsäädäntö ja normisto sekä myös mm. kansainvälisten ja diplomaattisten sekä mahdollisten kahdenvälisten kansainvälisten sopimusten määräykset ja sitoumukset edustautumiseen liittyen. TEM ohjaa myös Business Finlandin edustamistehtäviä, mutta mahdollisissa ko. kansainvälisissä edustamistehtävissä tulee lisäksi huomioida muun valtionhallinnon (kuten Ulkoministeriön) kansallinen etukäteinen konsultointi

ja tarpeen vaatiessa nimenomainen tehtäväkohtainen edustamisesta sopiminen tehtävän hoitoa varten.

13 §, 14 §, uusi 14a §, 15 §, 16 § ja uusi 16a §: Ei huomioita.

2. Ulkoministeriön lausunto Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland-nimisestä osakeyhtiöstä annetun asetuksen 2 §:n 2 momentin kumoamisesta

Ulkoministeriö (UM) toteaa otsikkoasiasta (2) lausuntonaan seuraavaa:

Asetuksen 2 §:n 2 momentin kumoaminen:

Business Finland-lain tavoitteena ollut pyrkimys keskittää hybridiorganisaation johtoon, strategiaan ja viranomaistehtäviin liittyvät tehtävät BF rahoituskeskukseen ja operatiivisiin asiakaspalvelutoimintoihin liittyvät tehtävät BF yhtiöön, on perusteltua säilyttää nyt esittävän uudistuksen yhteydessä.

UM haluaa kuitenkin samalla alleviivata, että uudistuksella ei tule vaarantaa BF yhtiön toiminnan tehokkuutta mahdollisten uudistukseen liittyen resurssisiirtojen (taustamuistiossa mainittu jopa 50-80 henkilöä) vuoksi, sillä suomalaisyritysten vientiin liittyvät haasteet liittyvät hyvin keskeisesti nimenomaan siihen toimintakenttään, jota BF yhtiö hoitaa ja toimeenpanee niin Suomessa kuin ulkomaillaakin (ns. BF:n global network) toimivalla henkilöstöllään. Kyse on näissä tehtävissä monenlaisesta vientiyritysten vientiin liittyvästä yleisneuvonnasta ja sparrauksesta.

UM katsookin, että BF yhtiön roolia ja henkilöstön määrää tulisi vuonna 2018 perustetussa hybridiorganisaatiossa pidemminkin vahvistaa, eikä pienentää. Uudistuksella ei saisi myöskään miltään osin vaarantaa hybridiorganisaation sisäistä toiminnallisuutta ja toiminnallisuuden edelleen kehittämistä, sillä Business Finlandin perustamisesta lähtien on hybridiorganisaation palvelujen saavutettavuus sekä itse palvelut koettu varsinkin yritys kentällä mutta osittain myös valtion Team Finland-verkoston muissa ns. ydintoimijoissa osin varsin hankalasti saavutettavina ja ymmärrettävinä.

Yritykset tekevät viennin ja kaupat solmitaan viime kädessä ulkomailla ulkomaisten ostajien kanssa. Suomella on ulkomailla toimivien (Ulkoministeriö ja BF yhtiön ns. global network) Team Finland -henkilöresurssien määrä kv. vertailussa moniin kilpailijamaihimme edelleen varsin rajallinen. Siksi on tärkeää, että BF yhtiön ulkomaanverkoston laajuutta ei uudistuksella vaaranneta.